

Inserati se sprejemajo in velja
ristopna vrsta:

5 kr., če se tiska 1krat.

12 " " " " " 2 " "

15 " " " " " 3 " "

Pri večkratnem tiskanju se
ce za primerno zmanjša.

Rokopis

se ne vračajo, nehrankovana
pisma se ne sprejemajo.

N. ročnino prejema opravištev
(administracija) in ekspedicijska na
Dunajski cesti št. 15 v Medija-
ovi hiši, II. nadstropji.

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je Poljanski nasip
št. 48

Izhaja po trikrat na teden in
sicer v torek, četrtek in soboto.

Nemške agitacije.

Zdaj, ko miruje parlamentarno življenje, ko si je cesar potovajoč po deželah pridobival povsod srca svojih podložnih, ko so ljudje največ pečali se s pospravljanjem letnih pridelkov, ko je politikarjev pozornost obračala se bolj na unanje ko na notranje dogodka, so vodje in najhujši kričači tiste stranke, ki je v držanem zboru tako propadla, begali in mislijo še bogati nemške narodnosti prebivalstvo s praznim strahom, da je nemštvo v nevarnosti. S tem rujejo zoper sedanje ministerstvo in večino državnega zbora, ker se zmiraj mislijo priti na krmilo. Vedno je namreč slišati o kakem shodu volicev, sklicanih po tem ali onem „ustavovernem“ petelnu, kateri zbranim potem poje že znane pesmi z državnega zbora. Tako se je godilo zopet zdaj na Moravskem v Brnu, kamor je dr. Sturm sklical nemško-moravsk shod, v Postelbergu na Českem pa znani bivši minister Banhaus — slabega spomina. Oba sta krepko vdrihala po ministerstvu, dr. Banhaus še celó po Slovencih, katerih jeziku je odrekal vsako zmožnost za rabo po uradnih in šolah.

Namen takih shodov je se ve da ta, vneti vse neslovanske prebivalce zoper pomirljiva načela sedanjega ministerstva oziroma večino državnega zbora in volice poslancev te večine. V tem se posebno odlikuje z javno in zakotno marljivostjo sivi dr. Herbst, ki še zmiraj ni popustil misli, da bo njegova ura zopet prišla

in bo stopil vnovič v ministerstvo. Vendar toliko so ti ljudje že spametovali se, da so znajo, da sami ob sebi se ne bodo mogli povzdigniti do nekdanje moči in veljave, zato so se ozrli po kakih zaveznikih v nasprotnem avtonomističnem taboru. S Čehi ni nič, to vedo, ravno tako ne s konservativci Hohenwartovega kluba, poskusimo toraj s Poljaki. Njihova pridobitev bi bila veliko vredna vzlasti zdaj, ko jim je cesar sam pokazal svojo naklonjenost. Potrkali so toraj pri njih, a dobili ravno tako moški, kakor odločni odgovor, da Poljaki ostanejo na strani avtonomistov in da bodo celó zvezo med poljskim klubom in drugimi klubi desnice še ožjo napravili. Po takem odgovoru pač Herbst ne bo več poskušal iskati na ta način si zaveznikov na desni strani, pač pa se je lotil drugega dela na skrivnem. Njegovi privrženci namreč zdaj skušajo nahujskati volice tistih nemških poslancev, ki so o znanih jezičnih resolucijah glasovali s Slovani, jim pravijo, da so s tem postali izdajalci vsega nemštva; s tem mislijo te poslance, kakor so n. pr. Oberndorfer, Bärnfeld, Ruf in dr. ostrušiti in prisiliti, da bi popustili avtonomiste in pridružili se njim. Pa tudi na tem poti se Herbstovcem ni nadjati pravega uspeha, ljudstvo je lahko spoznalo samopridne namene teh ljudi, ki so več ko deset let imeli časa in prilike dovolj, da bi bili kaj storili za blagor in zboljšanje stanja ljudskega, pa niso storili nič, zato jim tudi zdaj ne bo verjelo več.

Prizadevanje in ravnanje te propadle stranke

je toraj prazno delo, še celó oficijozna „Presse“ na Dunaji jim naravnost pové, da o „nemški“ Avstriji se resnično ne more govoriti — k večjemu še v kakem zboru samih Nemcev, pa le zató, da poslušalci temu ploskajo, drugega uspeha pa ni nobenega. S tem se le ljudje begajo in motijo pri svojem delu, drug ga nič. Tisto izključljivo nemštvo je v Avstriji že propadlo, nemško-liberalni petelini bodo morali že vtihniti ali pa navaditi se tega, da se jim bodo ljudje smijali.

Po naših slovenskih deželah tacega očitnega rovanja zoper ministerstvo in državni zbor še ni, menda zato ne, ker si privrženci Herbstovcev in nasprotniki naroda ne upajo prav na dan. Zagnali so bili pač glas po svetu o nekem shodu „ustavovercev“ v Ljubljani, pa dozdej o tem še ni duha ne sluha; tudi na spodnjem Štajarskem še ni bilo „ustavoverskih“ demonstracij, akoravno so tam renegati in tujci gosteje sejani kakor pri nas ali na Goriškem.

S tem pa ne bodi rečeno, da je tej kači tudi pri nas že strta glava, saj smo v zadnjem listu povdarjali resnico in tožili, da kar se tiče naših želja in tirjatev, je vse še pri starem, nemškutarjem greben še ni prav nič vpadel. Še vidimo med njimi više in niže uradnike, akoravno je načelo te svojati odločen boj zoper ministerstvo Taaffejevo, akoravno bi jih morala že količkaj zrela pamet pripeljati do spoznanja, da manjšina ni še nikjer vrgla ministerstva, toraj ga tudi ta ne bo, posebno še zato ne, ker zastopa komaj tretji del prebivalstva.

Rostovski metropolit Dimitrij Tuptalo.

Obraz iz ruske cerkvene povesti.

Po Kostomarovu spisal J. Steklasa.

(Konec.)

Naznanja se Zemlji prihod Spasiteljev, razlega se angeljsko petje: „Slava Bogu na višavah“, a med tem se iz pekla javlja Sovrašтво, kliče Vulkana in ciklope: „Kujte — vpije Sovrašтво — sulice, strelice, verige, hočem prelivanje krvi . . .“

Potem prehaja drama v svet dejanstva. Glej tri pastire: dva sta odšla kupovat v mesto, tretji Boris je ostal ter se bal za svoja tovarša. Ona prideta. Eden izmed nju je grbav starec, škilast na eno oko, po imenu Abraham; drugi je mladi Atonja. Abraham pravi, da je stopil v oštarijo popit za altinec (3 kopejke) malo vina. Bais ga vpraša: A meni nisi nič kupil?

Abraham: Seveda sem kupil tudi tebi: kako veš, da nisem kupil? Malo vzemi s koša. Nočeš-li izpiti?

Boris: Dajte, vsedi se, da popijemo skupaj. Ste li kruha kupili?

Atonja: Smo.

Boris: Dobro se bomo okrepili.

Atonja: Tu imaš kruh, tu sol in tukaj kolače!

Pokus, starček, to je zdravo, a ne zmeraj nas.

Abraham: Gledajmo da poprej končamo, čas je iti k čredam, da se bi k njim v ogrado kak volk ne zavlekel.

Med tem se zasliši petje angeljsko. Pastirji z zalogaji v ustih gledajo eden drugega ter ne zapopadejo, kaj se okoli njih godi. Končema pogleda Atonja na nebo in spregovori, da vidi visoko v zraku ptičice; ali Abraham pogledavši na nebo, pravi: Brat, čini mi se, da stoje majhni otroci.

Na to odgovori Atonja:

Sudari! i hto vidal probjato (otroke) s krilami?

Ptiči to zaletjeli meži oblakami . . . ?

Pastiri so se umirili, pojeli svojo južino, ko so se pa odpravljali k ovcam, kar stopi k njim angelj ter jim naveščuje, da je blizu Betlehema, v štalici, med volom in oslom v jaslih leži novorojeni Spasitelj človeškega rodu preznameniti car. Ali Abraham mu odgovori:

Čaju (mislim) tebe, gosudar, k knjazjam poslali,

Štob (da bi) oni velikomu carju poklon dali,

Ne k nam ničim (siromašnim) pastuham (pastirom.) Čto, ti zabludil?

Ili ne vsluhal (slišal)? vestnik k nam takij ne hodil!

Ali angelj njim je objavil, da ravno nje, siromašne pastire, kliče k sebi carev pastir pastirjev.

Gosudar — pravi njemu Boris — potrebno je, da mu prinesemo nekaj na poklon!

Angelj mu odgovori: „Gospod ne potrebuje Vašega blaga, nepotrebuje nobenih darov. On vse nadaruje. Prinesite mu na dar čisto srce.“

Angelj je zginil, pastiri pa so se čisto opravili ter šli k štalici. Izrazili so se o vtisu nanje pri pogledu na dete Kristusa:

I podušečki (vajkušnica) njeta (ni), odjejalca (odeje) njetu,

Čim bi tebe našemu sogratisja svjetu!

Na nebe, jak (kakor) skazujat v tebe polat (polagajo) mnogo;

A zdjes (tukaj), čto v vertepišku (štalici) ležiš (ležiš) ubogo,

V jasleh, na ostrom sjene, meždu bui skoti (bedasto živino),

Nišča sebe sotvoriv, vsem dajaja ščedroti (v izobilnosti)?

Herbstovci toraj prekuca ne pričakujejo več toliko iz svoje moči, kolikor od pritiska unanjenja, ker mislijo, da jim bo zopet na pomoč prišel Bismark, ki je v svojem času vrgel Hohenwarta. Zato tudi svoje bolečine nosijo v tuje nemške liste, da bi Prusija usmilila se „zatiranih nemških bratov“ ter rešila nemštvo v Avstriji propada in pogina. Pa tudi to pričakovanje je prazno, Bismark, čeravno star in zagrizen sovražnik Avstrije, dobro vé, kako ljubijo vsi narodi svojega cesarja, kako so mu vsi vdani, toraj ne bo hodil na pomoč tistim petelinom, ki tako po krivičnem upijejo, da jih lisica davi, ker bi se pri tem gotovo hudo opekeli. Od druge strani pa nima pričakovati tudi nobene pomoči, ker Nemec se lahko pobaha s tem, s čemer se ne more nobeden drugi narod, da je namreč od vseh drugih narodov najbolj črten.

Zdaj so nemški listi na Dunaji zagnali grozen krik zato, ker Ogri v svojem glavnem mestu Pešti ne marajo več nemškega gledišča. To jim je znamenje, da tudi od Madjarov Herbstovci v svojem boju zoper ministerstvo nimajo pričakovati nobene pomoči, kar se tiče varovanja nemštva, o katerem blodijo, da je v nevarnosti. Herbstovi svojati, čeravno se še zelo živahno giblje, ropota in nagaja, je po vsem tem že za zmiraj odbila ura, samo to bi bilo še želeči, da bi naša stranka res povsod kmalu prišla na krmilo; če se nam ta vera v ministerstvo ne vtrdi skoro z dejanji, utegne opešati, kajti ni dosti, da gledamo le propad sovražnikov, moramo se vzdigniti tudi mi.

Politični pregled.

V Ljubljani 24. septembra.

Avstrijske dežele.

Za **Moravskega** namestnika bo bojda imenovan bivši namestnik Korb. On je precej miren človek in menda tudi Slovanov ne bo tako preziral, kakor drugi njegovi predniki.

Tržačani ne morejo pustiti svojih otročarij; tako so te dni zopet dve petardi zažgali; ena se ni vnela, pa vjeli so tri tiče, ki so jo prižigali; druga je pa počila s silnim gromom, tako da so v kosarni vse šipe po oknih počile.

Kupčijska zbornica o **Olumucu** je sklenila, obrniti se s prošnjami do državnega in deželnega zbora, naj se kaj stori za uravnanje rečnih strug, posebno z ozirom na letošnje povodenj.

V **Ptuju** neki dr. Breznik, predsednik liberalnih volilcev, ni pustil govoriti Reuterja in Wiesthalerja. Iz tega se vidi, da se potegujejo liberalci najbolj za Schmiedererja, in se bojé propada, ker imajo kar tri kandidate.

Gradčani so prosili cesarja, naj bi prišel na njihovo razstavo; pa cesar se je izgovoril, da nima časa.

Mestni zbor v **Pragi** je dovolil 60.000 gold. za napravo novega vodotoka v česko gledišče. To gledišče se bo odprlo, kedar se bo carevič Rudolf oženil.

V **hrvaškem** deželnem zboru sta se vladna in opozicijska stranka v prvič sprijeli. Neodvisni narodni so ostali v manjšini.

Kako slabo podučeni so včasih nemški listi, to kaže zopet praška „Bohemia“, ki pravi, da je „Čas“ list zoper plemstvo! Zdaj je pa znano, da je „Čas“ ravno organ poljskega plemstva.

Vnanje države.

Na **Francoskem** imajo tedaj novo ministerstvo, vse mlade, frišne moči. Freycinet je bojda sam odstopil, ker je preganjanje duhovščine rad komu drugemu pustil.

V **Dulcignu** je še vse tiho, akoravno si stojé Črnogorci in Albanci, pa evropsko brodivje v orožji nasproti.

Gambettova zmaga na Francoskem ima nek važen nasledek: Rusija se odvrča od radikalne republike, ter se zopet približuje Nemčiji in Avstriji. Kjer so radikalni življi na vrhu, na tako državo se ni nič zanašati, ker se vsak dan lahko pripeti kaka prekucja, za to Rusija pri takih razmerah ne mara za francosko zvezo.

Grška se pripravlja na bojs Turkom; više šole so zaprte, ker so dijaki vsi k vojakom šli.

Admiral **Scymour** je dobil povelje, streljati v Dulcigno, ako bi se ne podalo Črnogorcem.

Gladstone je še zmirom ves vnet za

svobodo balkanskih narodov, in je bil zadnje čase jezen na Francoze, ker so se ti najbolj ustavljali demonstraciji z brodivjem. On je za svojo stvar tako navdušen, da bo balkanske narode, če treba, sam odrešil, ali pa v zvezi z Rusijo.

Znani jud **Lasker** je že spet propadel v Magdeburgu pri volitvi v državni zbor.

Benigsen je nemško diplomacijo ravno tako blamiral, kakor prej Varbüller, v Hannoveru je namreč trdil, da se je lani kovala francosko ruska zveza, in da je Bismark njej nasproti skoval nemško-avstrijsko zvezo.

Na **Japonskem** so po novi postavi bogoslovci vsi popolnoma prosti vojaščine.

Kitajska vlada se je namenila poslati v Evropo svojega posebnega poslanca, kateri bode poleti bival v Beču, pozimi v Rimu, pripoveduje Čech.

Domače novice.

V Ljubljani, 25. septembra.

(Deželni predsednik gosp. Winkler) je bil v četrtek v Kranji, kjer ga je vse mesto slovesno sprejelo in mu navdušeno vriskalo. Gospod predsednik se lahko povsod prepriča, da ga prebivalci naše dežele častijo, kakor nobene njegovih prednikov niso častili.

(Obrtniška šola) se ima napraviti na Gorenjskem kje in to s slovenskim učnim jezikom. To je kaj, dá! Mi smo potrebo take šole povdarjali, a s tem prišli v strupeni prepir z „Narodom.“ Minister Konrad po takem vendar vidi, kaj je naši deželi v prvi vrsti ureba, prepričan naj bode, da mu bo za to hvalo pela vsa dežela.

(Vredništvo „Laibacherice“) je prevzel zdaj gosp. P. pl. Radič, znani pisatelj, ki je nekdanj vredoval „Triglava.“ Se pa tudi vladnemu listu že pozná, da ni več v rokah Suppanttschevih.

(Slovensko „učiteljsko društvo“) je imelo v četrtek v Ljubljani svoj občni zbor, pri kateram je med drugim sklenilo resolucijo, da se ima na učiteljski pripravnici vpeljati slovenski učni jezik. Vdeležilo se ga je veliko tu-

Eto nam derevenskim (kmečkim) zdje ležat prilično,

A tebe, Spasitelju, je tak neobično . . .“

Za poklonstvom pastirjev sledi poklonstvo sedežev.

Prava radovednost zvezdoslovska je opazila na nebu novo zvezdo ter ni moglo zapopasti, kakšna je to zvezda? Ona prešteva vse poznate zvezde in ozvezdja. Nove te zvezde se morajo raztolmačiti. Radovednost pokliče iz groba modrega Balaama. Balaam odgovarja, da je to ona zvezda, o kateri je on prerokoval — zvezda ki se je imela pokazati v poslednjem veku od Jakoba. Radovednost pregovori da se hoče v istini osvedočiti o tem ter pošlje za to zvezdo vedeže; zatem se zakrije grob Balaamov, rekoč: „Počivaj v miru!“

Prikaz se spremeni. Herodež na prestolu, obdan z velmožami, hvali jih radi verne službe, a oni ga pa proslavljajo radi njegovega veličanstva. Pijan sreče zapove Herodež, da ga zabavljajo s pesmami. Pevci popevajo Apollona in muze. V tem času pride poslanec treh vedežev, imenovanih treh kraljev, ter prosi v komaj razumljivem jeziku*, da dopusti njim pokloniti se novemu kralju judejskemu. Herodež

se razsrđi: kdo sme koga imenovati judejskim kraljem, dokler je on živ. Velmožje mu svetujejo, da naj se prihlini, prime milostljivo kralje ter pozve od njih: kdo je ta skrivni kralj? Herodež jih posluša. Pred njim trije vedeži — kralji pripovedujejo o novej zvezdi, o darovih, ktere nosijo novorojenemu. Herodež jih odpusti s prošnjo, da bi mu se na povratnem potu prijavili, da bi tudi on poklonil se novemu kralju. Zatem sledi prizor poklona treh kraljev.

Potem osmi prizor. Herodež, nedečakavši treh kraljev, uvidi, da so oni njega prevarili, zatorej zbere rabine, ki so mu razjasnili, da se ima po proročanstvu v Betlehemu roditi mož, ki bode vladal nad vsemi narodi. Potem odstrani Herodež rabine ter se posvetuje s svojimi svetniki, in eden izmed njih mu svetuje, da naj dá v betlehemske okolice pobiti vse otroke do drugega leta stare. 9., 10. in 11. prizor predstavlja ubijanje otrok ter jok in stokanje mater. V 12. prizoru prinesó Herodežu glave ubitih otrok, a on od veselja zapové pevcem pet vesele pesme, ploskati z rokami ter od radosti zaspi na prestolju.

Med tem pa se sliši glas nedolžnosti. Le to je glas otroške krvi, ki vpije k Bogu za osveto, glas prokletstva krvopijcev: „Odprí nasiljivi kačji svoj goltanec, pij kri, ktere si

žejen . . . Pij prolite solze mater, pij zajokane ž njimi oči, gledajoče na okrutno desnico vojakov, ki so naz poklali, jagence za tvojo mizo! Iz krvi naše si nam izgotovil škriatasto obleko, vresil jo z biseri maternih solz!“ Na glas nedolžnosti izreče Istina grozno sodbo večne muke tiranu.

Herodež se probudi ter občuti strašno bojezen v sebi. Pokličejo zdravnika, a med tem se pa razširi strašen smrad od bolnega. „Prpravite mu smrtno posteljo — govori zdravnik, — a sami bežite; smrad, ki prihaja od njega, je mrtvaški.“ Vsi zapustó Herodeža. Tiran umira v strašnih mukah.

16. prizor: Herodež v pekl. „O kakšne muke! — govori Herodež: — gorim, gorim! Zakaj sem se jaz rodil na svet! Prokleti roditelji! Prokleti dan, čas, ko sem se jaz rodil! Prokleti dnevi, ure, leta, ktere sem preživel! Prokleti velmožje, ki so me nagovorili na ubijanje! Prokleti vojinci, ki se niso usmili otrok! Ali najbolj proklet od vseh pa jaz, ki trpim tukaj muke. O muka velika, muka brezkončna, muka na vse večne čase! Poglejte na mene oholi in ne oholite se, ker boste drugač z menoj v tej propasti! . . .“

Sledi razgovor Smrti s Življenjem. „Jaz od veselja poskakujem — govori Smrt — jaz sem zmagala, napojila s krvjo Betlehemsko

*) Tvoju zemljo Višleem (Betlehem), poklonišja Novu carju judejsku, da dom vorotišja itd.

kajšnjih in unanjih učiteljev, ki so se potem sošli v čitalnici.

(*Trtne uši*) zdaj — hvala Bogu! — na Kranjskem še nimamo, gospod R. Dolenec, vodja sadje- in vinorejske šole na Slapu, je pregledal vse vinograde ob kranjsko-hrvaški meji, pa še ni našel nikjer nobenega sledu.

(*O „Matici Slovenski“*). V sredo je po počitnicah sklical predsednik dr. J. Bleiweis tukajšnje odbornike v razgovor o nekterih bolj nujnih stvaréh. Določilo se je mnogo o tiskovinah za to leto (Letopis z mnogim raznovrstnim blagom; O pijačah upijanljivih; Oko in vrel; Spomenica Kopitarjeva), o potrjevanju zadolženih družnikov in hišnem gospodarstvu, potrebnem hišnem popravljanju itd. Hvalno, da slavno je, kako se gospodje odborniki s predsednikom vred trudijo v mnogih poslih brez vsakere nagrade samo narodu slovenskemu na blagor in na pospeh njegove književnosti.

(*O gimnaziji ljubljanski*) Oglasilo se je učencev brez vnanjih do 646; sprejelo toliko, da so na nižji gimnaziji vzporedni razredi v vseh štirih šolah, v drugi so celó trije razredi (a, b, c). V prvi se jih je v nemški razred oglasilo 57, v slovenski pa 94; ali pri sprejemni skušnji se jih je odvrlo 24, tako da jih je v nemškem a) razredu 52, v slovenskem b) pa 75, in ne 93, kakorj se je bralo po časnikih, kajti toliko bi se jih ne moglo spraviti v nobeno sobo sedanjega šolskega poslopja.

(*O „Slovencu“*) se nam z Maribora piše: „Da je „Slov. Narod“ „Slovenca“ in dalje še posebno g. J. Alésovca osebo tako krivično, grdo in strastno napadel, to je pri nas mnogo mnogo gospodov močno razžalilo. Čudili smo se, kako zamore ta list skoraj v eni sapi upiti: „za pravdno akademijo še nismo godni“ a kmalu potem „Slovenca“ napadati, ki svetuje in spodbuja k večji marljivosti na literarnem polju, ker nam še mnogo mnogo primanjkuje. Bodite potolaženi! Vsak pošten in veren Slovenec priznava velike zasluge in potrebo „Slovenca“. Kaj bi „Narod“ še le počel, če bi v „Slovencu“ kontrole ne imel! Prav taki napadi kažejo potrebo „Slovenca.“ Zoper „Narod“ treba dnevnika. Dajte, da ga spravite na noge, mi Vam bomo krepko pomagali.“ — To je veljavnega gospoda dopis, kteremu mi ne pristavimo nič ko prošnjo, da bi nas še drugi sodili.

(*Razglas o Maticinih zadevah.*) Od odbora „Matice Slov.“ smo naprošeni sledeče objaviti:

zemljo, pokosila, kot rosno travo, štirinajst tisoč dece ter končema, vrgla kralja Herodeža v goltanec Cerberov! Jaz gospodujem nad človekom; jaz sem silna ter bodem vladala nad njim na vse veke. Sedim na prestolu. Položim si še krono na mojo glavo“ . . .

„Ne raduj se — govori jej Življenje: razun mene, Življenja, ni na zemlji? Ne umre bitje človeško, na veke bode živo! Jaz sedim na prestolu vekomaj, ter popeljam s seboj človeško bitje. S slavo in častjo ga bodem ovenčal“ . . .

Človeško bitje se pokloni pred Življenjem a Življenje položi nanj venec.

V poslednjem, osemnajstem prizoru (kratkem) Krepost Božja proiznosi nra vonauk o kaznih hudobnih in o nagradah zveličanih, a zatim v epilogu (zaključku) sledi pozdrav in prošnja do vseh poslušalcev, da bi oprostili, ako ni bilo vse v redu izvedeno.

Negledé na školaistički sostav te drame, mora se priznati, ako se prisposodi z proizvodi Simeona Poleckega in drugih, velika pesniška nadarenost tega spisatelja.

„Ker nekteri društveniki „Matice“ s svojimi doneski zaostajajo in se s tem zastanek od leta do leta množi, spoznal je odbor za potrebno, zastanek vsacega društvenika do dočca 1879. leta likvidirati.

Vsled tega se ustanovnikom in pa društvenikom v takih krajih, kjer Maticni odbor nima poverjenikov, razpošiljajo iztirjalni listki naravno, drugi jih pa dobivajo po svojih poverjenikih, kterim so se v posamesnih zavitkih poslali s prošnjo, naj jih jim pa po pošt pošljejo, in tako odbor pri iztirjevanji v poslanem izkazu zaznamovanega zastanka podpirajo. Če se pri tem kaka pomota pokaže, naj jo blagovoljno odboru naznanijo.

Odbor „Matice“ se s trdnim zaupanjem nadeja, da ga bodo gospodje poverjeniki tudi v tej težavni, ali za „Matico“ jako važni nalogi po svoji moči podpirali, kajti le z združeno močjo je mogoče zaželeni potrebni red v maticne finance vpeljati.

Omeniti pa je odboru treba, da se tu in tam v dotičnem izkazu nahajajo Maticni dolžniki, kteri v dotičnem poverjeništvu v zadnjem „Letopisu“ tiskani niso. Ta razloček izvira pa od tod, ker se je v teku pričuje likvidacije pozvedelo, da so se dotičniki iz drugih krajev tje preselili. Naj tedaj to gospode poverjenike nikakor ne moti.

Apeliramo pa tudi na rodoljubje gospodov društvenikov, ki so „Matice“ še kaj dolžni, naj blagovolijo svoj dolg brez daljnega odlašanja poravnati, in če mislijo, da je o tem kaka pomota, jo odboru naznaniti.

Matici je le tedaj mogoče svojo dolžnost na vse strani o pravem času spolniti, ako jej doneski društvenikov o pravem času in popolnem dohajajo.

Omeniti je dalje tudi še to, da nekteri društveniki mislijo, da so društveniki le tisti tega leta, v kterem so svoj letni donesek odrajtali. Al temu pa ni tako, kajti po Maticnih pravilih je Maticni društvenik: „kdor kot ustanovnik plača 50 gld. precej ali v petletnih obrokih, — potem kdor se kot letnik zaveže, da bode Matici plačeval po 2 gld. na leto, — knjižnice in družbe pa so nesmrtni društveniki, če plačajo 100 gld. ali precej ali pa v petletnih obrokih, — zraven teh so tudi še častni udje“. — Če tedaj kedo za to ali uno leto knjig ni prejel, zato še ni prestopal biti Matici društvenik in ni še odvezan plačati svojega obljubljenega doneska, ampak on more le zaostale mu knjige od Matice tirjati. Ud Matici neha le še tedaj biti, ako umrje, ali se društvu izrečno odpove, ali pa če se po odborovem sklepu vsled §. 3. Maticnih pravil iz vrste družbenikov izbriše.

Konečno še to: Nekteri društveniki mislijo, da so letnino za tisto leto odrajtali, v kterem od Matice knjige dobijo. Naj zaradi tega blagovoljno prejmejo to-le pojasnilo: Razpošiljanje knjig se iz mnogoterega vzroka včasih zakasni, tako, da se knjige še le po novem letu za preteklo leto razpošiljajo. V takih slučajih se je tedaj letnina le za preteklo, ne pa za tekoče leto plačala. Kjer so poverjeniki nastavljeni, imajo ti gotovo tudi svoje zapisnike o plačilih društvenikov; iz teh se vse lahko natanko razvidi. Naj častiti gospodje poverjeniki in posamezni gospodje društveniki to opomnilo blagovoljno na znanje vzmó.“

(*Razglas kranjskim živinorejsem o prodaji goved v Ljubljani in v Kranji*) Ces. kraljeva kmetijska družba kranjska bode

v Ljubljani 2. dne oktobra dopoldne 9. uri na dvorišči v gostilnici „zum baieri-

schen Hof“ na dunajski cesti po očitni dražbi prodajala iz državne subvencije nakupljen plemenske junice in telice (10 do 14 repov) Muriškega (sivega) plemena, —

v Kranji pa 4. dne oktobra dopoldne ob 9. uri kakih 18 repov Belanskega in Pincgavskega (rudečega) plemena.

Ta živina bode postavila na prodaj za polovico tiste cene, za katero jo družba kmetijska kupi, in se prodá tistemu, kdor bo največ za-njo dal, proti temu, da jo 1) koj plača in 2) se po pismu zaveže, da jo najmanj dve leti za pleme obdrži. K tej dražbi se zato pripuščajo samo kranjski živinorejci.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe.

v Ljubljani 22. septembra 1880.

Razne reči.

— Rimski časopis „Aurora“ pravi, da kardinal Schwarzenberg v sredi prihodnjega meseca skliče avstrijske škofo v Salzburg, da se posvetujejo o Petrovem penezu in njegovi boljši vravnavi, pa o nekterih družih rečeh cerkvenih.

— Prof. g. Ivan Zupan je blezo na lastno željo prestavljen z Reke v Varaždin.

— Župnika v Sori g. V. Peharca je pretekli vtorek mrtud hudo zadel, da je dvomiti o ozdravenji. Bodi priporočen v spominj!

— Umril je Podgradom v Istri vrli narodnjak in podpornik vsake narodne reči, trgovec gosp. Fr. Šabec, ki je bil v svojem kraju spoštovan še posebno kot dobitnik rezežem. Majka Slovenija zgublja zaporedoma potrebne jej možake. Blag mu bodi spomi!

Kratek odgovor Jurčičevemu „Narodu.“

Dasiravno sem sklenil na dva Jurčičeva članka o meni molčati, ker pogreva le stare reči, le da jih po svoje suče in ne gleda posebno na resnico, me vendar konec te „filipike“ v „Narodu“ sili k temu, da tudi jaz eno spregovorim in vso reč pokažem od tiste strani, ktero je Jurčič čisto temno pustil.

Za Jurčičevo sovraštvo, staro že pol življenja let njegovih, do moje osebe se ne brigam dosti, ker mi ni na poti in če je, se ga ogibljem; da toraj, če se bo enkrat čez-me spravil, ne bo pustil na meni nobene dlake cele, to sem že naprej vedel, zato me moja biografija iz njegovega peresa kar nič raznenadila ni, še manj pa razdražila, čeravno on po „Brencljnu“ s svojim cepcem na vso moč maha in po njem napadane osebe vse v en koš meče, naj bodo Slovenci ali nemškutarji ali pa sploh narodnosti škodljivi ljudje. Naj mu bo veselje to, saj „Brencljna“ pozná več ljudi, ko njegovega „Naroda“, in ti ljudje imajo tudi um, da razložijo, kaj je prav, kaj ne, ni treba, da bi jim še le Jurčič, ki tu stopi kakor javni državni pravdnik zoper mene na tožni oder, to razkladal. „Brencljna“ pisati pa tudi on ne bo učil me, ker ima za to toliko uma, kakor čevljar za krojaštvo.

Nekaj družega je toraj, kar mi sili v roke pero, in to je namen Jurčičevega napada. „Den Sack schlägt man, den Esel meint man“ — Jurčičevo udrihanje ne velja toliko meni, kolikor „Slovencu.“ Za „Brencljna“, ki je več let stareji od „Slovenca“, se vsa leta še zmešnil ni, v vseh „Narodih“ skup, kar jih je izšlo, ne najdeš tolikrat besede „Brenclj“, kakor v št. 217 in 218 t. l. Zakaj se je zdaj lotil njega in moje osebe tako, kakor da bi šlo pregnati kacega ministra in njegov program?

Evo pojasnilo!

Izdajatelj in odgovorni urednik Filip Haderlap.